

Ihsan - Dobročinstvo

[Bosanski – Bosnian – بوسنی]

Muhammed b. Ibrahim et-Tuvejdžiri

Prijevod:

Senad Muhić

Revizija:

Ersan Grahovac

2014 - 1435

IslamHouse.com

﴿الإحسان﴾

«باللغة البوسنية»

محمد بن إبراءهيم التويجري

ترجمة:

سناد مو هيتش

مراجعة:

أرسان غرا هو فاتس

2014 - 1435

IslamHouse.com

Ihsan – Dobročinstvo

Ihsan je obožavanje Allaha kao da Ga vidiš, jer ako ti Njega ne vidiš, On tebe, zaista, vidi.

Ihsan je najpotpuniji vid obožavanja Allaha Uzvišenog, jer se sastoji od potpunog vjerovanja i bogobojaznosti, snažnog uvjerenja i iskrenosti, uživanja u Allahovoj blizini i prisustva srca pri tome, zatim od korištenja lijepih riječi i lijepog ophođenja, te od potpune ljubavi i veličanja Allaha kao i od poniznosti pred Njegovom veličinom.

Allah Uzvišeni kaže:

1. Allah je zaista na strani onih koji se Njega boje i grijeha klone i koji dobra djela čine. (En-Nahl, 128.)

2. I pouzdaj se u Silnoga i Milostivoga, koji te vidi kada ustaneš da sa ostalima molitvu obaviš, jer On, doista, sve čuje i sve zna. (Eš-Šu'ara, 217-220.)

3. Što god ti važno činio, i što god iz Kur'ana kazivao, i kakav god vi posao radili, Mi nad vama bdijemo dok god se time zanimate. Gospodaru tvome ništa nije skriveno ni na Zemlji ni na nebu, ni koliko trun jedan, i ne postoji ništa, ni manje ni veće od toga, što nije u Knjizi jasnoj. (Junus, 61.)

*4. Pravi vjernici su samo oni čija se srca strahom
ispune kad se Allah spomene, a kad im se riječi Njegove
kazuju, vjerovanje im učvršćuju i samo se na Gospodara
svoga oslanjaju, oni koji molitvu obavljaju i dio od
onoga što im Mi dajemo udjeluju. Oni su, zbilja, pravi
vjernici - njih počasti, i oprost, i obilje plemenito kod
Gospodara njihova čekaju.* (El-Enfal, 2-4.)

Stepeni islamske vjere

Islam se sastoji od tri stepena ili tri nivoa od kojih je svaki obuhvatniji od onog drugog, a oni su: islam, iman i ihsan, a svaki od njih ima svoje stubove.

Omer, radijallahu 'anhu, je rekao: „Jednog dana dok smo sjedili kod Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pomoli se prema nama čovjek izrazito bijele odjeće, izrazito crne kose, na njemu se nisu vidjeli tragovi putovanja, a нико од нас га nije poznavao. Sjeo je pored Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i prislonio svoja koljena uz njegova, a ruke je stavio na svoja stegna, i zatim rekao: 'Muhammede, obavijesti me o islamu.' Na to Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Islam je da svjedočиш da nema boga osim Allaha i da je Muhammed Allahov poslanik, da obavljaš namaz, daješ zekat, postiš ramazan i da hadž obaviš, ako budeš u

mogućnosti.' Na to će onaj nepoznati čovjek: 'Istinu si rekao.' Kaže Omer: 'Mi mu se začudismo, pita ga, a zatim veli: 'Istinu govoriš.' Onda taj čovjek reče: 'Obavijesti me o imanu.' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori: 'Iman je da vjeruješ u Allaha, Njegove meleke, Njegove knjige, Njegove poslanike, Sudnji dan i da vjeruješ u Allahov kader – odredbu dobra i zla.' Na to nepoznati čovjek reče: 'Istinu si rekao, pa obavijesti me o ihsanu.' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Ihsan je da obožavaš Allaha kao da Ga vidiš, jer ako ti Njega ne vidiš, On tebe, zasigurno, vidi.' Zatim nepoznati čovjek reče: 'Obavijesti me o Sudnjem danu (kada će nastupiti).' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na to odgovori: 'Upitani o tome ne zna ništa više od onoga koji pita.' 'Pa obavijesti me o njegovim predznacima', reče nepoznati, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Kada robinja rodi svoju gospodaricu i kada vidiš gole, bose, siromašne čobane kako se nadmeću u gradnji.' Zatim taj nepoznati čovjek ode. Nakon nekog vremena Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, me upita: 'Omere, znaš li ko je bio onaj što me je pitao?' Ja rekoh: 'Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju.' Onda Božiji Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'To je Džibril, došao vam je da vas poduci vašoj vjeri.'¹

¹ Bilježi Muslim, br. 8.

Razumijevanje ihsana

Mudrost stvaranja nebesa i Zemlje, mudrost stvaranja svih stvorenja i mudrost zbog koje postoji život i smrt jeste da bi Allah iskušao ko će od nas bolje postupati i čija će djela biti utemeljena na vjerovanju u Jednog Allaha.

Put koji vodi do ispravnog djela jeste spoznaja Stvoritelja nebesa i Zemlje, kroz Njegova imena i svojstva i kroz ono što On čini, kroz svijest da Allah vidi svako naše djelo, da sve zna i može, te kroz slijedenje Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Ovo je najveći vaiz u Kur'anu, koji poziva muslimana da izgradi što ljepši odnos prema svome Gospodaru i da čini dobro djelo iz ljubavi prema Njemu, veličajući Ga, kao da Ga vidi, jer iako Ga ne vidi, On njega, zaista, vidi.

Zato rob treba da uljepša svoja djela, radi Allaha, Koji sve čuje i sve vidi, Koji čuje kada on priča i vidi ono što on radi, kako bi postigao Allahovo zadovoljstvo, dobio najljepšu nagradu, spasio se od Vatre, jer ako bude dobro činio, to je samo u njegovu korist, a ako bude grijesio, na svoju štetu to čini.

Allah Uzvišeni kaže:

1. On je u šest vremenskih razdoblja nebesa i Zemlju stvorio – a Njegov prijesto je iznad vode bio – da bi vas iskušao koji će od vas bolje postupati. (Hud, 7)

2. Sve što je na Zemlji Mi smo kao ukras njoj stvorili da iskušamo ljude ko će od njih bolje (ahsen) postupati. (El-Kehf, 7.)

3. Onaj koji je dao smrt i život da bi iskušao koji od vas će bolje postupati; On je Silni, Onaj koji prašta. (El-Mulk, 2.)

Stepeni (nivoi) ihsana

Ihsan ima dva stepena:

Prvi stepen: da musliman obožavan Allah Uzvišenog kao da Ga vidi, na način da žudi za njim, iz želje i ljubavi. On traži onoga koga će da voli, a to je Uzvišeni Allah, teži Njemu i ibadet mu ispoljava kao da Ga vidi i ovo je najveći stepen ihsana.

Drugi stepen: ako musliman nije u stanju da obožava Allaha kao da Ga vidi, onda treba da Ga obožava imajući na umu da njega Gospodar vidi i posmatra, i treba da Ga obožava na način da ima strahopoštovanje prema Njemu, da preza od Njegove kazne i da mu bude ponizan. Allah Uzvišeni veli:

1. U Naše riječi vjeruju samo oni koji, kad se njima opomenu, licem na tle padaju, i koji Gospodara svoga veličaju i hvale i koji se ne ohole. Bokovi njihovi se postelja lišavaju i oni se Gospodaru svome iz straha i želje klanjaju, a dio onog što im Mi dajemo udjeluju. I niko ne zna kakve ih, kao nagrada za ono što su činili, skrivene radosti čekaju. (Es-Sedžda, 15-17.)

Savršenstvo robovanja (ubudijjeta)

Obožavanje Allaha se gradi na dva temelja: na savršenoj ljubavi prema Allahu i savršenoj i potpunoj poniznosti prema Njemu. Ova dva temelja se mogu izgraditi putem spoznaje Allaha kroz Njegova imena, svojstva i radnje, potom putem spoznaje Njegovih blagodatima (kojima nas opasipa), zatim putem spoznaje Njegove vjere i propisa, te spoznaje nagrade i kazne koju je pripremio.

Ljubav (radi Allaha) rađa želju za Njim, dok veličanje i poniznost prema Njemu rađaju strahopoštovanje i ovo je temelj ihsana vezanog za obožavanje Allaha Uzvišenog.

Allah voli dobročinitelje, zato ti budi rob Onoga Koji čini dobro i budu rob Milostivog.

Allah Uzvišeni kaže:

1. Ko je bolje vjere od onoga koji se iskreno preda Allahu, čineći još i dobra djela, i koji slijedi vjeru Ibrahimovu, vjeru pravu? (En-Nisa, 125)

2. Onaj ko se sasvim preda Allahu, a uz to čini dobra djela, uhvatio se za najčvršću vezu. Allahu se na koncu sve vraća. (Lukman, 22)

3. A nije tako! Onoga ko se bude Allahu pokoravao i uz to dobra djela činio, toga čeka nagrada kod Gospodara njegova, takvi se neće ničega bojati i ni za čim neće tugovati. (El-Bekare, 112.)

Vlasnici uspješne trgovine

U Časnom Kur'anu se spominju dvije vrste trgovine: trgovina vjernika i trgovina nevjernika.

1. Trgovina vjernika je uspješna, a ona se ogleda kroz vjeru kojom se ostvaruje sreća na ovome i na budućem svijetu, kao što Uzvišeni veli: *O vjernici, hoćete li da vam ukažem na trgovinu, ona će vas spasiti patnje nesnosne: u Allaha i Poslanika Njegova vjerujte i imecima svojim i životima svojim na Allahovu putu se borite - to vam je, da znate, bolje – On će vam grijehe vaše oprostiti i u džennetske bašče vas, kroz koje će rijeke teći, uvesti, i u divne dvorove u edenskim vrtovima; to će biti uspjeh veliki, a daće vam i drugu*

blagodat koju jedva čekate; Allahovu pomoć i skoru pobjedu! Zato obraduj radosnom viješću vjernike! (Es-Saff, 10-13.)

2. Trgovina licemjera je propala, a ona se ogleda kroz nevjerovanje koje prouzrokuje nesreću na ovome i na budućem svijetu, kao što Allah Uzvišeni veli: *Kada susretnu one koji vjeruju, govore: Vjerujemo! - a čim ostanu nasamo sa šeđtanima svojim, govore: Mi smo s vama, mi se samo rugamo. Allah njih izvrgava poruzi i podržava ih da u svome nevjerstvu lutaju. Umjesto Pravim, oni su krenuli krivim putem; njihova trgovina im nije donijela nikakvu dobit, i oni ne znaju šta rade.* (El-Bekare, 14-16.)